

Ministru kabineta noteikumu projekta „Grozījumi Ministru kabineta 2001.gada 5.jūnija noteikumos Nr. 230 “Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no valsts pamatbudžeta un valsts sociālās apdrošināšanas speciālajiem budžetiem”” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)

I Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība		
1.	Pamatojums	<p>2011. gada 24. novembrī Saeimā tika pieņemts likums „Grozījumi Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumā”, kas paredz no 2012.gada 1.janvāra vairs nepiešķirt bezdarbnieka statusu personām, kurām ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi), kā arī 2011.gada 15.decembrī Saeimā 2. galīgajā lasījumā pieņemts likums „Grozījumi likumā „Par valsts sociālo apdrošināšanu””, kas paredz, ka persona, kurai ir piešķirta valsts vecuma pensija priekšlaicīgi, kļūstot par obligāti sociāli apdrošinātu personu, netiek apdrošināta invaliditātei un bezdarbam.</p>
2.	Pašreizējā situācija un problēmas	<p>Ievērojot anotācijas I sadaļas 1.punktā minēto, nepieciešams precizēt personas, par kurām veicamas iemaksas valsts pensiju un invaliditātes apdrošināšanai, kā arī apdrošināšanai pret bezdarbu, no valsts pamatbudžeta un valsts sociālās apdrošināšanas speciālajiem budžetiem.</p> <p>Likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu” (turpmāk – likums) 5.pantā ir uzskaitīts sociāli apdrošināmo personu loks. Likuma 6.pants nosaka obligāti sociāli apdrošināmās personas atbilstoši to nodarbinātībai, veselības stāvoklim un sociālās apdrošināšanas veidiem. Savukārt likuma 19.pantā ir noteikts subjektu loks, par kurām obligātās iemaksas tiek veiktas no valsts pamatbudžeta un par kurām no valsts sociālās apdrošināšanas speciāliem budžetiem.</p> <p>Ministru kabineta 2001.gada 5.jūnija noteikumi Nr.230 „Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no valsts pamatbudžeta un valsts sociālās apdrošināšanas speciālajiem budžetiem” (turpmāk – noteikumi Nr.230) nosaka, ka pensiju apdrošināšanai tiek veiktas obligātās iemaksas no invaliditātes, maternitātes un slimības speciālā budžeta par nestrādājošiem invalīdiem (ne ilgāk kā līdz valsts vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamā vecuma sasniegšanai), savukārt no darba negadījumu speciālā budžeta par nestrādājošiem invalīdiem, ja šo personu invaliditātes cēlonis ir nelaimes gadījums darbā vai arodslimība (ne ilgāk kā līdz valsts vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamā vecuma sasniegšanai), Apdrošināšanai pret bezdarbu tiek veiktas obligātās iemaksas no invaliditātes, maternitātes un slimības</p>

		<p>speciālā budžeta vai no darba negadījumu speciālā budžeta par personām, kuras saņem slimības pabalstu, no paternitātes pabalsta par personām, kuras saņem paternitātes pabalstu vai no maternitātes pabalsta par personām, kuras saņem maternitātes pabalstu, izņemot, darba ņēmējus, kuri sasnieguši vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, un iekšzemes darba ņēmējus pie darba devēja – ārvalstnieka, kuri sasnieguši vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju.</p> <p>Invaliditātes apdrošināšanai tiek veiktas obligātās iemaksas no invaliditātes, maternitātes un slimības speciālā budžeta par personām, kuras saņem maternitātes pabalstu, paternitātes pabalstu, izņemot darba ņēmējus, iekšzemes darba ņēmējus pie darba devēja – ārvalstnieka un pašnodarbinātos, ja šīs personas sasniegušas vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju.</p> <p>Invaliditātes apdrošināšanai tiek veiktas obligātās iemaksas no invaliditātes, maternitātes un slimības speciālā budžeta par personām, kuras kopj bērnu, kas nav sasniedzis gada vecumu, un kuras saņem vecāku pabalstu, izņemot darba ņēmējus, iekšzemes darba ņēmējus pie darba devēja – ārvalstnieka un pašnodarbinātos, ja šīs personas sasniegušas vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju.</p> <p>Ņemot vērā iepriekš minēto, noteikumos Nr.230 jānosaka, ka personas, kurām ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi) turpmāk nav apdrošināmas no valsts pamatbudžeta un valsts sociālās apdrošināšanas speciālajiem budžetiem.</p>
3.	Saistītie politikas ietekmes novērtējumi un pētījumi	Projekts šo jomu neskar.
4.	Tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	<p>Noteikumu projekta mērķis ir noteikt, ka personas, kurām ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi), nav apdrošināmas no valsts un sociālās apdrošināšanas speciālajiem budžetiem.</p> <p>Noteikumu projekts paredz noteikt, ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nestrādājoši invalīdi ir pakļauti pensiju apdrošināšanai ne ilgāk kā līdz valsts vecuma pensijas piešķiršanai (tostarp līdz vecuma pensijas piešķiršanai priekšlaicīgi) (noteikumu projekta 1.punkts); - personas, kuras saņem slimības pabalstu, paternitātes pabalstu vai maternitātes pabalstu, ja viņas ir darba ņēmēji, kuriem piešķirta valsts vecuma pensija (tostarp līdz vecuma pensijas piešķiršanai priekšlaicīgi), nav apdrošināmi bezdarba gadījumam (noteikumu projekta 2.punkts); - invaliditātes apdrošināšanai netiek pakļautas personas, kurām piešķirta valsts vecuma pensija (tostarp līdz vecuma pensijas piešķiršanai priekšlaicīgi)

		(noteikumu projekta 3.punkts); - noteikumi piemērojami ar 2012.gada 1.janvāri, jo atbilstoši noteikumu Nr.230 16. ¹ punktam obligāto iemaksu reģistrēšana veicama divu mēnešu laikā pēc pārskata mēneša beigām. Noteikumu projekts pilnībā atrisinās anotācijas I sadaļas 2.punktā minēto problēmu.
5.	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas	Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (turpmāk – VSAA).
6.	Iemesli, kādēļ netika nodrošināta sabiedrības līdzdalība	Noteikumu projektam nav nepieciešama sabiedrības līdzdalība, jo noteikumu projekts pēc būtības tehniski precīzē anotācijas I sadaļas 1.punktā minēto normatīvo aktu savstarpēju saskaņošanu.
7.	Cita informācija	Nav.

II Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību

1.	Sabiedrības mērķgrupa	Personas, kurām ir piešķirta valsts vecuma pensija priekšlaicīgi un kuras tiek apdrošinātas no valsts pamatbudžeta un valsts sociālās apdrošināšanas speciālajiem budžetiem.
2.	Citas sabiedrības grupas (bez mērķgrupas), kuras tiesiskais regulējuma arī ietekmē vai varētu ietekmēt	Projekts šo jomu neskar.
3.	Tiesiskā regulējuma finansiālā ietekme	Netiks veiktas iemaksas valsts pensiju un invaliditātes apdrošināšanai, kā arī apdrošināšanai pret bezdarbu, no valsts pamatbudžeta un valsts sociālās apdrošināšanas speciālajiem budžetiem par personām, kurām jau ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi).
4.	Tiesiskā regulējuma nefinansiālā ietekme	Anotācijas II sadaļas 1.punktā minētai mērķgrupai netiks veiktas iemaksas valsts pensiju un invaliditātes apdrošināšanai, kā arī apdrošināšanai pret bezdarbu no valsts pamatbudžeta un valsts sociālās apdrošināšanas speciālajiem budžetiem, jo personai nav tiesību uz pakalpojumu sakarā ar valsts vecuma pensijas piešķiršanu.
5.	Administratīvās procedūras raksturojums	Projekts šo jomu neskar.
6.	Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums	Projekts šo jomu neskar.
7.	Cita informācija	Nav

III Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem

		(tūkst. latu)			
		Turpmākie trīs gadi			
Rādītāji	2011		2012	2013	2014
		Saskaņā ar valsts budžetu kārtējam gadam	Izmaiņas kārtējā gadā salīdzinot ar	Izmaiņas salīdzinot ar kārtējo (n)	Izmaiņas salīdzinot ar kārtējo (n)

LManot_201211; Grozījumi Ministru kabineta 2001.gada 5.jūnija noteikumos Nr.230 „Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no valsts pamatbudžeta un valsts sociālās apdrošināšanas speciālajiem budžetiem”

		budžetu kārtējam gadam	gadu	gadu	(n) gadu
1	2	3	4	5	6
1. Budžeta ieņēmumi:		0	-257	-264	-273
1.1. valsts pamatbudžets, tai skaitā ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi		0	0	0	0
1.2. valsts speciālais budžets	Saskaņā ar likumu „Grozījumi likumā „Par valsts budžetu 2011.gadam”” Sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā ieņēmumi plānoti 1 217 843 tūkst. latu, <i>t.sk.:</i> <i>Valsts pensiju speciālajā budžetā – 944 562 tūkst. latu;</i> <i>Darba negadījumu speciālajā budžetā – 13 879 tūkst. latu;</i> <i>Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālajā budžetā – 232 781 tūkst. latu.</i>	0	-257	-264	-273
		0	0	0	0
1.3. pašvaldību budžets		0	0	0	0
2. Budžeta izdevumi:		0	-257	-264	-273
2.1. valsts pamatbudžets		0	0	0	0
2.2. valsts speciālais budžets	Saskaņā ar likumu „Grozījumi likumā „Par valsts budžetu 2011.gadam”” Sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā izdevumi plānoti 1 423 326 tūkst. latu, <i>t.sk.:</i> <i>Valsts pensiju speciālajā budžetā – 1 093 129 tūkst. latu;</i> <i>Darba negadījumu speciālajā budžetā – 16 164 tūkst. latu;</i> <i>Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālajā budžetā – 272 703 tūkst.</i>	0	0	0	0
		0	-6	-6	-6
		0	-251	-258	-267

LManot_201211; Grozījumi Ministru kabineta 2001.gada 5.jūnija noteikumos Nr.230 „Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no valsts pamatbudžeta un valsts sociālās apdrošināšanas speciālajiem budžetiem”

	<i>latu.</i>				
2.3. pašvaldību budžets		0	0	0	0
3. Finansiālā ietekme:		0	0	0	0
3.1. valsts pamatbudžets		0	0	0	0
3.2. speciālais budžets	<p>Saskaņā ar likumu „Grozījumi likumā „Par valsts budžetu 2011.gadam”” Sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā finansiālā bilance plānota negatīva – 205 483 tūkst. latu, <i>t.sk.:</i></p> <p><i>Valsts pensiju speciālajā budžetā – 148 567 tūkst. latu;</i></p> <p><i>Darba negadījumu speciālajā budžetā – 2 285 tūkst. latu;</i></p> <p><i>Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālajā budžetā – 39 922 tūkst. latu.</i></p>	0	-257	-264	-273
		0	+6	+6	+6
		0	+251	+258	+267
3.3. pašvaldību budžets		0	0	0	0
4. Finanšu līdzekļi papildu izdevumu finansēšanai (kompensējošu izdevumu samazinājumu norāda ar "+" zīmi)	X	0	0	0	0
5. Precizēta finansiālā ietekme:		0	0	0	0
5.1. valsts pamatbudžets	X	0	0	0	0
5.2. speciālais budžets		0	0	0	0
5.3. pašvaldību budžets		0	0	0	0
6. Detalizēts ieņēmumu un izdevumu aprēķins (ja nepieciešams, detalizētu ieņēmumu un izdevumu aprēķinu var pievienot anotācijas pielikumā):					
6.1. Detalizēts ieņēmumu aprēķins	2011.gada oktobrī VSAA uzskaitē kopā bija 22410 priekšlaicīgo vecuma pensiju saņēmēji, no tiem 945 personas ar noteiktu invaliditāti, no kuriem 545 kā nestrādājošas personas (jo nepilni 60% no priekšlaicīgo vecuma pensiju skaita saņēmējiem tā tika izmaksāta). No tiem 3% gadījumu invaliditāte iestājusies sakarā ar nelaimes gadījumu				
6.2. Detalizēts izdevumu aprēķins					

LManot_201211; Grozījumi Ministru kabineta 2001.gada 5.jūnija noteikumos Nr.230 „Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no valsts pamatbudžeta un valsts sociālās apdrošināšanas speciālajiem budžetiem”

	<p>darbā vai arodslimību, pārējiem – vispārējā gadījumā.</p> <p>Vidējai sociālās apdrošināšanas iemaksu algai 2010.gadā (377,77Ls) tiek piemērots plānotais tautsaimniecībā nodarbināto mēneša vidējās bruto algas pieaugums (Finanšu ministrijas prognoze 2012.gada budžeta scenārijam). Līdz ar to plānotā iemaksu alga 2011.gadam- 395,53Ls, 2012.gadam- 406,21Ls, 2013.gadam- 420,02Ls.</p> <p>2011.g.oktobrī atlīdzība par darbaspēju zaudējumu sakarā nelaiemes gadījumu darbā vai arodslimību bija 159,12Ls, kas turpmākiem gadiem tiek pieņemta nemainīga.</p> <p>Izdevumu samazinājums Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālajā budžetā un ieņēmumu samazinājums Pensiju speciālajā budžetā:</p> <p>2012.gads: $529 \times 395,53 \times 50\% \times 20\% \times 12 = 251\,082\text{Ls}$ 2013.gads: $529 \times 406,21 \times 50\% \times 20\% \times 12 = 257\,862\text{Ls}$ 2014.gads: $529 \times 420,02 \times 50\% \times 20\% \times 12 = 266\,629\text{Ls}$</p> <p>Izdevumu samazinājums Darba negadījumu speciālajā budžetā un ieņēmumu samazinājums Pensiju speciālajā budžetā:</p> <p>2012.gads: $16 \times 159,42 \times 20\% \times 12 = 6\,122\text{Ls}$ 2013.gads: $16 \times 159,42 \times 20\% \times 12 = 6\,122\text{Ls}$ 2014.gads: $16 \times 159,42 \times 20\% \times 12 = 6\,122\text{Ls}$</p>
7. Cita informācija	<p>Noteikumu projekts ietekmi uz kopējo valsts sociālās apdrošināšanas speciālo budžetu nerada. Savstarpējo transfertu ietekme uz speciālā budžeta apakšbudžetiem ņemta vērā izstrādājot valsts budžetu 2012.gadam.</p> <p>Noteikumu projekta īstenošana tiks nodrošināta piešķirto valsts budžeta līdzekļu ietvaros.</p>

IV Tiesību akta projekta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu		
1.	Nepieciešamie saistītie tiesību aktu projekti	<p>Nepieciešami grozījumi Ministru kabineta 2010. gada 7. septembra noteikumos Nr. 827 "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli", nosakot, ka darba devējam par personu, kurai ir piešķirta valsts vecuma pensija priekšlaicīgi, ir sniedzamas ziņas Valsts ieņēmumu dienestam ar tādiem pašiem ziņu kodiem, kā par personu, kura sasniegusi vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju (noteikumu projekts 2011.gada 7.decembrī nosūtīts saskaņošanai Tieslietu ministrijai un Finanšu ministrijai. Notiek saskaņošanas process.).</p> <p>Kā arī nepieciešams pieņemt Ministru kabineta noteikumu projektu "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes sadalījumu pa valsts sociālās apdrošināšanas veidiem 2012. gadā" (2011.gada</p>

LManot_201211; Grozījumi Ministru kabineta 2001.gada 5.jūnija noteikumos Nr.230 „Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no valsts pamatbudžeta un valsts sociālās apdrošināšanas speciālajiem budžetiem”

		1.decembra, VSS – 1325, iesniegts Valsts kancelejā 2011.gada 19.decembrī), kas nosaka, ka par darba ņēmējiem, kuriem piešķirta valsts vecuma pensija priekšlaicīgi tiek piemērota apdrošināšanas iemaksu likme kā par personām, kuras ir sasniegušas valsts vecuma pensijas piešķiršanai noteikto vecumu.
2.	Cita informācija	Noteikumu projekts piemērojams ar 2012.gada 1.janvāri.

VII Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām		
1.	Projekta izpildē iesaistītās institūcijas	VSAA
2.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes funkcijām	Noteikumu projekta izpildi VSAA nodrošinās esošo funkciju un uzdevumu ietvaros.
3.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes institucionālo struktūru. Jaunu institūciju izveide.	Projekts šo jomu neskar.
4.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes institucionālo struktūru. Esošo institūciju likvidācija.	Projekts šo jomu neskar.
5.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes institucionālo struktūru. Esošo institūciju reorganizācija.	Projekts šo jomu neskar.
6.	Cita informācija	Nav.

Anotācijas V un VI sadaļa – projekts šīs jomas neskar.

Labklājības ministre

I.Viņķele

2011.12.20. 10:06
1728
A.Dreimane
tel.67021562, fax.67021560
Airina.Dreimane@lm.gov.lv